

**Додаткова інформація,
що передбачена Положенням про порядок подання банками
до Національного банку України аудиторських звітів за результатами
щорічної перевірки фінансової звітності, затвердженим Постановою
Правління НБУ від 09 вересня 2003 року
№ 389 (із змінами і доповненнями)**

м. Київ

15 березня 2011 року

Аудиторською фірмою ТОВ «Аудиторська фірма «РАДА Лтд» у відповідності з вимогами ст. 69 Закону України «Про банки та банківську діяльність», «Положення про порядок подання банками до Національного банку України аудиторських звітів за результатами щорічної перевірки фінансової звітності», затвердженого Постановою Національного банку України №389 від 09.09.2003р. (із змінами і доповненнями) надається додаткова інформація (оцінка), яка стосується річної фінансової звітності Публічного акціонерного товариства «Комерційний банк «СОЮЗ» (далі - Банк) щодо:

- відповідності (достовірності відображення) обсягу активів і зобов'язань Банку за строками погашення, яка має базуватися на підставі аналізу статистичної форми № 631 «Звіт про структуру активів та пасивів за строками», затвердженої постановою Правління Національного банку України №124 від 19.03.2003р., зареєстрованої в Міністерстві юстиції України 07.05.2003 за №353/7674 (із змінами і доповненнями);

- якості управління активами та пасивами Банку;
- достатності резервів та капіталу Банку, яка визначається на підставі аналізу якості активів Банку, а також операцій з інсайдерами/пов'язаними особами відповідно до вимог нормативно-правових актів Національного банку України;
- адекватності системи управління ризиками Банку;
- адекватності бухгалтерського обліку, процедур внутрішнього аудиту та заходів контролю Банку.

Дану інформацію необхідно розглядати разом із висновком незалежних аудиторів щодо річної фінансової звітності Банку за 2010 рік.

**Відповідність (достовірність відображення) обсягу активів і зобов'язань
Банку за строками погашення**

Структура активів та пасивів в розрізі строків погашення наведена у примітці 27 «Управління фінансовими ризиками», зокрема у таблицях «Аналіз фінансових активів та зобов'язань за строками погашення на основі очікуваних строків погашення» до річної фінансової звітності Банку за 2010 рік.

Виконуючи вимоги п.3.3 «Положення про порядок подання банками до Національного банку України аудиторських звітів за результатами щорічної перевірки фінансової звітності» ми провели аналіз статистичної форми № 631 «Звіт про структуру активів та пасивів за строками», затвердженої постановою Правління Національного банку України №124 від 19.03.2003р., зареєстрованої в Міністерстві юстиції України 07.05.2003 за №353/7674 (із змінами і доповненнями), яка не є складовою частиною комплексу річної фінансової звітності Банку і яка може мати певні відмінності з даними примітки 27.

На нашу думку, дані статистичної форми № 631 «Звіт про структуру активів та пасивів за строками» достовірно, в усіх суттєвих аспектах, відображають обсяг активів і зобов'язань Банку за строками погашення відповідно до нормативних вимог.

Аналіз співвідношення активів і зобов'язань Банку за строками їх погашення, що базується на аналізі даних, наведених у статистичній формі № 631 «Звіт про структуру активів та пасивів за строками», затвердженій постановою Правління НБУ від 19.03.2003 року №124 (із змінами і доповненнями), свідчить про наявність певних «позитивних розривів» за термінами погашення. Найбільшими за величиною є перевищення активів над зобов'язаннями, які спостерігаються по коштах із строком погашення від 32 до 92 днів, та по коштах із строками погашення від 184 до 274 днів.

Якість управління активами та пасивами банку

Керівництво забезпечує належний рівень управління активами та пасивами Банку.

В Банку діють внутрішні положення, які розроблені на підставі нормативних вимог НБУ. Вони дозволяють забезпечити якість управління активами та пасивами на достатньому рівні, що забезпечує діяльність Банку з дотриманням економічних нормативів, визначених нормативними вимогами Національного банку України.

Достатність резервів та капіталу банку, операції з інсайдерами

За станом на кінець дня 31 грудня 2010р. рівень регулятивного капіталу Банку складає 275 895,8 тис.грн., що відповідає вимогам Національного банку України, встановленим Положенням про порядок видачі банкам банківських ліцензій, письмових дозволів та ліцензій на виконання окремих операцій, затвердженим Постановою Правління Національного банку України №275 від 17.07.2001р. (із змінами і доповненнями).

Банк формує спеціальні та загальні резерви на покриття можливих витрат за активами, включаючи розміщені депозити, надані кредити, дебіторську заборгованість як у національній, так і в іноземній валютах, та під позабалансові зобов'язання Банку. Для цілей класифікації активів при розрахунку резервів Банк користується вимогами нормативно-правових актів Національного банку України та внутрішніми положеннями. Обсяг сформованих резервів зменшує облікову вартість відповідного активу.

Станом на кінець дня 31 грудня 2010 року Банком сформовано спеціальні резерви:

- резерви для відшкодування можливих витрат по кредитним операціям;
- резерви для відшкодування можливих витрат з дебіторської заборгованості.

Формування резерву для відшкодування можливих витрат по кредитам, під прострочені та сумнівні щодо отримання нараховані доходи за активними операціями та резерви за коштами, що розміщені на кореспондентських рахунках проводилось Банком згідно з вимогами Положення про порядок формування і використання резерву

для відшкодування можливих втрат по кредитним операціям банків, затвердженого постановою Правління НБУ №279 від 06 липня 2000р. (зі змінами і доповненнями) (далі - Постанова №279). Відповідно до вимог Постанови №279 кредитним персоналом об'єктивно оцінюються кредитні ризики та регулярно здійснюється контроль за фінансовим станом позичальника та за станом заставного майна.

Доля сумнівних кредитів на балансі Банку становить менше 2% від балансової кредитної заборгованості.

Бухгалтерський облік операцій по формуванню резервів ведеться відповідно до вимог Інструкції з бухгалтерського обліку кредитних, вкладних (депозитних) операцій та формування і використання резервів під кредитні ризики в банках України, затвердженої Постановою Правління Національного банку України №481 від 27.12.2007 р. (із змінами і доповненнями).

Протягом звітного періоду та на звітну дату формування резервів для відшкодування втрат за активними операціями здійснювалося Банком відповідно до вимог нормативно-правових актів Національного банку України у повному обсязі.

Ми звернули увагу на існування певних ризиків, що пов'язані із наявністю концентрації кредитів за типами забезпечення. Менеджментом Банку здійснюються заходи по зменшенню таких концентрацій.

Інформація щодо операцій, які Банк проводив із пов'язаними особами у 2010 році розкрито в Примітці 31 «Операції з пов'язаними особами» та таблицями до неї. Операції з інсайдерами/пов'язаними особами проводились в межах норм чинного законодавства та на загальних умовах. Питома вага операцій Банку з інсайдерами/пов'язаними особами не становила загрози надходженням та капіталу Банку.

Адекватність системи управління ризиками

Банком застосовується адекватна система комплексних дій щодо ідентифікації, кількісної та якісної оцінки, контролю та моніторингу банківських ризиків. Ця система поширюється на всі категорії ризиків, на які наражається Банк у своїй діяльності.

Протоколом Правління Банку №5 від 15.02.2010р. затверджено Політику управління ризиками Банку.

Система оцінювання та управління ризиками в Банку охоплює всі процедури та всі ризики, притаманні Банку і є достатньою для операцій Банку.

Інформація щодо оцінки банківських ризиків відповідає інформації, що наведена в Примітці 27 «Управління фінансовими ризиками».

Адекватність бухгалтерського обліку, процедур внутрішнього аудиту

Відповідно до затвердженої рішенням Спостережної ради АТ «КБ «СОЮЗ» організаційної структури Банку від 12.07.2010 року (Протокол №44) ведення бухгалтерського обліку та складання звітності здійснюється: Відділом статистичної звітності, Відділом внутрішньобанківського та податкового обліку, Відділом обліку банківських операцій.

Службу бухгалтерського обліку в Банку очолює Головний бухгалтер, що діє на підставі посадової інструкції, затвердженої Головою Правління Банку 07.09.2010р., в якій визначено обов'язки та права головного бухгалтера .

Банком розроблені основні складові облікової політики. Положення про облікову політику Банку на 2010 рік затверджене наказом Голови Правління банку №-34ОД від 31.12.2009р.

В Положенні про облікову політику Банку визначено:

- основні принципи облікової політики;
- методи оцінки статей балансу;
- порядок проведення інвентаризації;
- порядок проведення коригуючих проводок;
- принципи обліку окремих операцій;
- формування загальних і спеціальних резервів;
- інше.

Протягом 2010 року Банком не здійснювалось внесення змін до Положення про облікову політику Банку.

Бухгалтерський облік ведеться у відповідності до Інструкції про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку комерційних банків України, затвердженої Постановою Правління НБУ від №280 17.06.2004р. (із змінами і доповненнями) та інших нормативних документів НБУ.

Фінансова звітність по Банку складається програмним шляхом з використанням програми автоматизованої банківської системи „Scrooge”.

Ми проаналізували порядок організації бухгалтерського обліку в Банку, ознайомилися з порядком фіксування господарських операцій та їх реєстрації в бухгалтерських регістрах, системою документообігу та внутрішнього контролю, критеріями, що використовуються при складанні фінансової звітності.

Результати нашого аналізу дають нам підстави вважати, що організація бухгалтерського обліку в Банку, в цілому, відповідає вимогам Закону України «Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні» та відповідним нормативним документам. Ми вважаємо, що діюча в Банку система бухгалтерського обліку забезпечує безперервне фіксування господарських операцій шляхом складання первинних документів, їх обробку та систематизацію у відповідних регістрах, складання фінансової звітності у відповідності із нормативними документами Національного Банку України та Положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку, що діють в Україні. Принципи побудови облікової політики та складання фінансової звітності банку відповідають основним вимогам нормативно-правових документів Національного банку України, Міжнародних стандартів бухгалтерського обліку (МСБО) та національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку.

Річна фінансова звітність за 2010 рік складена згідно з вимогами національних та міжнародних стандартів бухгалтерського обліку, нормативних документів Національного банку України, Облікової політики Банку та Інструкції про порядок складання та оприлюднення фінансової звітності банків України, затвердженої Постановою Правління НБУ № 480 від 27.12.2007р. (із змінами і доповненнями).

Станом на 31 грудня 2010 року робота внутрішнього аудиту регулюється Положенням про Службу внутрішнього аудиту, що затверджене Рішенням Спостережної ради від 11.02.2008р. (Протокол №6).

Положення регламентує організаційний статус, повноваження та сферу відповідальності Служби внутрішнього аудиту Банку.

Відповідно до Статуту Банку Служба внутрішнього аудиту підпорядковується Спостережній раді Банку.

Згідно наданих нам документів, планові перевірки Службою внутрішнього аудиту проведено згідно з планом, затвердженим на 2010 рік.

На нашу думку, робота Служби внутрішнього аудиту Банку, в цілому, відповідає вимогам НБУ щодо обов'язків Служби внутрішнього аудиту.

Директор аудиторської фірми
ТОВ АФ "РАДА ЛТД"
сертифікат А №005378 від 28.04.1994 р.,
Термін дії подовжено до 28.04.2013 р.
сертифікат №0011, що виданий Національним
банком України 22.12.2004 р.,
термін дії продовжено до 01.01.2015р.,
свідоцтво про внесення до реєстру аудиторів банків
Національного банку України №0000014

Маслова С.М.

Аудитор ТОВ «АФ «РАДА ЛТД»
сертифікат А №003707 від 26.03.1999р.
Термін дії продовжено до 26.03.2013 р.
сертифікат №0017, що виданий Національним
банком України 22.12.2004 р.,
термін дії продовжено до 01.01.2015р.,
свідоцтво про внесення до реєстру аудиторів банків
Національного банку України №0000015

Лобов П.І.